

Dosarul nr. 2ra-493/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O.Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Guzun, V.Sîrbu, O.Cojocaru)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Caigorodțev,
reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga
Caigorodțev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la
constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și
repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 aprilie 2019, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele reclamantei
Claudei Cupcea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului
Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin
această încălcare.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17 august 2018, a depus o plângere
judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani împotriva
ațiunilor ilegale ale Procurorului General.

A menționat că, conform prevederilor art. 313 alin. (4) din Codul de
procedură penală, o astfel de plângere se examinează de către judecătorul de
instrucție în termen de 10 zile.

A susținut că plângerea sa, depusă la 17 august 2018, a fost examinată de
judecătorul de instrucție la 29 martie 2019, fiind încălcat termenul legal stabilit
de art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Astfel, a invocat reclamanta că i-a fost încălcat dreptul la judecare în termen
rezonabil a plângerii, prin ce i-au fost cauzate daune morale.

A solicitat Olga Caigorodțev constatarea încălcării dreptului la judecare în
termen legal a plângerii din 17 august 2018; încasarea de la bugetul de stat a sumei
de 750 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin
încălcarea dreptului și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum
de 6000 lei.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe art. 1, art. 6, art. 41 CEDO, art. 1 al Primului Protocol adițional la CEDO, art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 11, art. 14 Cod civil, Legea nr. 87 din 21.04.2011.

Prin hotărârea din 03 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Olga Caigorodțev și s-a menținut hotărârea din 03 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în jurisprudența sa, CEDO a menționat că, în cazul procedurilor penale, dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil poate fi invocat doar de o persoană căreia i s-a înaintat o acuzație, iar perioada care trebuie luată în considerație pentru a verifica respectarea dreptului la judecarea cauzei penale în termen rezonabil începe din ziua când o persoană este acuzată (cauza Nemeister contra Austriei, hotărârea din 27 iunie 1968), sau ziua începând cu care bănuielile, al căror obiect este cel interesat, au avut repercusiuni importante asupra situație sale (cauza Savoldi contra Italiei, hotărârea din 02 decembrie 1986).

Această concluzie a fost transpusă și în recomandarea nr. 6 „Privind satisfacția echitabilă”, în care Curtea Supremă de Justiție a menționat următoarele: „În cazul procedurilor penale, cel mai complicat moment este identificarea a două aspecte: - dacă procedurile fac parte din sfera penalului în sensul articolului 6 din Convenție, - dacă da, atunci când persoanei care pretinde violarea dreptului său la durata procedurilor i s-a înaintat o acuzație în materie penală. A se lua în considerație că în materia pretinselor violări a duratei procedurilor penale, victimele, persoanele care au înaintat o sesizare, martorii, alte persoane participante în proces, în afară de acuzat (bănuț, învinuit, inculpat), nu pot pretinde încălcarea dreptului la durata nerezonabilă a procedurilor penale. Cu alte cuvinte, Articolul 6 § 1 din Convenție, sub aspectul său penal, poate fi invocat numai de persoana căreia i s-a înaintat o acuzație”.

La caz, instanța de apel a reținut că în cauza în care se pretinde încălcarea, reclamanta Caigorodțev Olga nu deținea statut de bănuț, învinuit sau inculpat. Corespunzător, aceasta nu poate pretinde încălcarea termenului rezonabil de judecare a plângerii împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală.

Pornind de la aceste raționamente, instanța de apel a menționat că în speță nu sunt întrunite temeiurile și condițiile angajării răspunderii patrimoniale a statului pentru încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei.

La 11 februarie 2021, Olga Caigorodțev, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, a invocat prevederile art.1,6,41 CEDO, art.1,20 din Constituție, art.15,16 Cod civil, Legea nr.87 din 21.04.2011, Hotărârea Parlamentului RM nr.39 din 08.06.2019.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 23 februarie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 86), or, până la data examinării cauzei careva referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Caigorodțev, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces, martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În temeiul art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, analizând materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de recurs declarată împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă și semnată în interesele Olgăi Caigorodțev, de avocatul Daniliuc Nicolae.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, statuează că profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.

Totodată, art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la avocatură, stabilește că licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul neexercitării repetate, în decursul unui an, a atribuțiilor, dacă anterior avocatului i s-au aplicat sancțiuni disciplinare.

Colegiul reține că, conform deciziei Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 7 decembrie 2020 avocatului Daniliuc Nicolae i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de retragerea a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, iar prin încheierea din 8 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea lui Daniliuc Nicola cu privire la suspendarea deciziei.

Prin urmare, cererea de recurs depusă de către avocatul Daniliuc Nicolae în interesele Olgăi Caigorodțev este semnată de o persoană neîmputernicită, or, la data

de 11 februarie 2021, acesta nu mai avea dreptul de a practica profesia de avocat și să reprezinte în instanță clienți.

Prin prisma art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată.

Deci, urmare a retragerii licenței de avocat, Daniliuc Nicolae nu are calitatea de reprezentant a Olgăi Caigorodțev în procesul civil, iar semnarea și depunerea cererilor de recurs de către aceasta contravine prevederilor art. 75 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul constată că cererea de recurs a fost depusă către o persoană neîmputernicită.

Lipsa dreptului de a ataca hotărârea judecătorească în modul prescris de lege, reprezintă în esență o favorizare nejustificată a părții recurente, în fraudă regulilor unui proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere că Daniliuc Nicolae, fără a avea împuterniciri valabile de a exercita în numele Olgăi Caigorodțev dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Olga Caigorodțev, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. c), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Olga Caigorodțev, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru